6.2. Mecusilik'te İnanç, Ritüeller, Semboller ve Kutsal Mekânlar

Tanrı:

- Mecusiliğin kurucusu Zerdüşt, Tanrı'yı **Ahura Mazda** olarak tanımlayıp onu en yüce, her şeye gücü yeten şeklinde ifade etmiştir.
- Ancak onun ölümünden sonra İran'ın kadim dinî geleneklerinin etkisiyle Mecusiliğin içine düalist (ikili) tanrı anlayışı girmiştir.
- Sasaniler döneminde de bu anlayış iyice yerleşmeye başlamıştır.
- Böylece bir tarafta iyilik tanrısı **Ahura Mazda (Hürmüz),** diğer tarafta da kötülük tanrısı **Angra Mainyu (Ehrimen)** şeklinde düalist bir tanrı anlayışı ortaya çıkmıştır.

Saoşyant:

- Mecusilikte zamanın sonuna doğru geleceği beklenilen kurtarıcıdır.
- Zerdüşt'ün soyundan olan ve bakireden doğacağına inanılan Saoşyant ile yeryüzünde iyilik tekrar hâkim olacaktır.

Kutsal Kitap:

- Mecusilerin kutsal kitabına **Avesta** denilmektedir.
- Avesta'nın içinde Zerdüşt'e ait olduğu düşünülen bölüme de Gathalar ismi verilmektedir.
- Sasaniler Dönemi'nde din adamları tarafından Avesta'ya yorum (tefsir) olarak yazılıp derlenen metinlere de Zend-Avesta ismi verilmektedir.

Ölüm ve Ölüm Sonrası:

- Bir kişi öldüğünde onun cesedi kirli sayılır. Bu cesedin hava, su, ateş ve toprağı kirletmemesi için ölü yakılmaz, gömülmez, suya atılmaz.
- Bunun yerine yerleşim yerinden oldukça uzakta bulunan yüksek bir tepede inşa edilmiş **Dahme** veya **Sessizlik Kulesi** denilen yere konulur.
- Cesetler burada parçalanarak akbaba ve benzeri yırtıcı hayvanlar tarafından yenilerek yok edilir.
- Kalan kemikler de Dahme'nin içindeki bölümlere konulur.

Dahme

- Ölüm sonrası kişinin ruhu, ilahî âleme doğru yükselir.

- Burada sorguya çekilir. Dünyadayken yaptığı amelleri bir terazide tartılır.

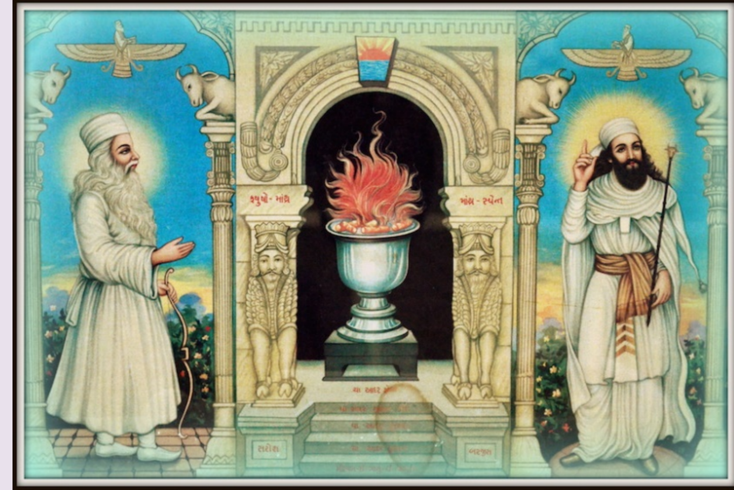
- Şayet iyilikleri ağır basarsa, **Cinvat** denilen köprüden rahatlıkla geçip cennete gireceğine; eğer kötülükleri ağır basarsa köprüden geçemeyip Cehenneme düşeceğine inanılır.

Ateş:

- Mecusilik’te en merkezî inançlardan biri de ateştir. Mecusilikte ateş, Ahura Mazda’nın sembolü olarak görülür.

- Mecusiler, Kutsal ateş (Ataş Bahram) aracılığıyla Ahura Mazda’ya yakarır ve ondan yardım isterler. Bundan dolayı mabedlerine de ateşgede denilmektedir.

- Kutsal ateşin olmadığı yerlerde, güneşe dönerek ritüeller gerçekleştirilir. Zira güneş, Ahura Mazda’nın sembolü ve ateşin kaynağı olarak kabul edilir.

- Kutsal ateşe küfretmek, tükürmek ve söndürmek en büyük günahlardandır.

- Bu nedenle rahipler, kutsal ateşin etrafında ritüelleri yerine getirirken ağızlarını peçeyle kapatırlar.

- Böylece kutsal kitaptan pasajlar veya ilahi okurken ağızlarından çıkabilecek tükürük parçacıklarının kutsal ateşe gitmesine engel olurlar.

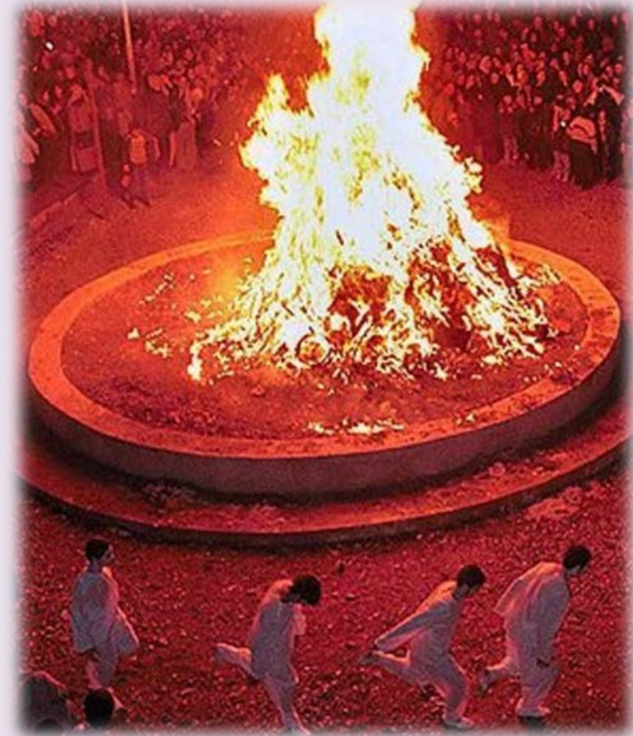
Mecusilik’te Ritüeller

- Mecusiler günde beş vakit ayin yaparlar. Bunlar, güneş doğarken, güneş tam tepedeyken, öğleden sonra, güneş batarken ve gece vakti.
- Bu ayinler, Ahura Mazda’yı sembolize eden kutsal ateşe veya bu ateşin olmadığı yerlerde de güneşe dönerek yapılır.
- Ayin öncesinde abdeste benzer şekilde yüz, eller ve ayakların yıkanması gerekir.

Bayramlar:

- Mecusilik'te yedi büyük bayram bulunmaktadır. Bunların içinde en önemlisi, No Ruz (Nevruz/Yeni Yıl) adı verilen bayramdır.
- 21 Mart'ta tabiatın dirilmesi anısına kutlanılır.

Rahiplik Teşkilatı:

- Günümüz Mecusiliğinde üç temel rahip sınıfı bulunmaktadır. Bunlar, Dastur, Mobed ve Ervad/ Herbad şeklinde isimlendirilir.

- Dastur, en üst rahiplik sınıfına denir ve bunlar her türlü ayini icra ettirir ve bir anlamda otorite olarak kabul edilir.

Mecusilikte Semboller

- **Faravahar:** Kanatların üç katlı olması Mecusi ahlak prensipleri olan, iyi düşünce, iyi söz ve iyi ameli temsil eder.

Mecusilik’te Kutsal Mekânlar

- Günümüzde özellikle İran, Mecusi geleneğin kadim izlerinin bulunduğu yerdir.

- Bunun yanında Hindistan’a göç etmiş ve Parsi denilen Mecusiler de vardır. Zira Hindistan, önemli sayıda Mecusi’ye ev sahipliği yapmaktadır.

